

Nr 518

Av herr **Lundström**, angående rätten till avdrag vid beskattningen vid tjänsteresa i enskild tjänst.

Enligt punkt 3 av anvisningarna till 33 § kommunalskattelagen äger skattskyldig, som i sin tjänst verkställt resa utom den vanliga verksamhetsorten, rätt att åtnjuta avdrag ej blott för kostnaden för själva resan utan även för den *ökning* i levnadskostnaden, som den skattskyldige kan ha fått vidkännas på den grund att han vistats utom sin vanliga verksamhetsort, såsom för hotellrum och ökad kostnad för mat och dryck samt för av resan föranledda småutgifter såsom för telefonsamtal, tidningar o. s. v. Stadgandet i fråga har icke avseende å resor mellan bostaden och den vanliga verksamhetsorten (tjänstgöringsstället).

För skattskyldig i enskild tjänst — d. v. s. *annan* tjänst än statlig och kommunal tjänst, tjänst hos hushållningssällskap eller skogsvårdsstyrelse samt tjänst hos sådan offentlig institution, som enligt särskilt beslut av riksskattenämnden skall anses jämställd med nämnda organisationer — gäller i första hand den schablonregeln, att av tjänsteresa föranledd ökning i levnadskostnaden skall anses uppgå till ett belopp, motsvarande den ersättning som arbetsgivaren utgivit för kostnadens täckande (*traktamente*), dock *högst* till det belopp för största normala ökning i levnadskostnaden (*normalbelopp*) som riksskattenämnden för varje kalenderår fastställer.

Av anvisningarna till 33 § kommunalskattelagen framgår vidare att normalbeloppet i första hand avser s. k. *korttidsförrättningar*, d. v. s. förrättningar som medfört övernattningar på främmande ort och där vistelsen på en och samma främmande ort icke överstigit 15 dygn i följd. Då resan varit förenad med övernattning, skall den anses hava varat det antal dygn som motsvarar antalet övernattningar. Detta innebär sålunda att om en tjänsteresa varat två dagar och en mellanliggande natt resan anses ha varat allenast ett dygn. Har tjänsteresan å andra sidan, förutom övernattningen, tagit blott några få timmar i anspråk, får avdrag enligt schablonregeln likväl åtnjutas med helt normalbelopp (förutsatt givetvis att traktamentet uppgår till nämnda belopp).

Denna regel medför i vissa fall påtagliga orättvisor. Ingen hänsyn tas till det förhållandet att resan kan ha varat flera dagar än nätter. En resa som påbörjats på morgonen en dag och som avslutas först sent på kvällen nästföljande dag anses likväl blott ha varat ett dygn och berättigar alltså blott till

ett avdrag för ett normalbelopp. Normalbeloppets maximum blir på detta sätt för lågt.

Bevillningsutskottet anförde i sitt betänkande nr 19 till 1965 års riksdag att utskottet inte ville bestrida att en strikt tillämpning av de nya schablonreglerna understundom kunde leda till ett taxeringsmässigt mindre gynnsamt resultat och att detta gällde särskilt i fråga om korttidsförrättningar. Den i anvisningarna till 33 § kommunalskattelagen intagna regeln att en korttidsförrättning skall anses ha varat det antal dygn, som motsvarar antalet övernattningar, kan innebära — anförde utskottet vidare — att en skattskyldig inte vid alla resor kommer att uppbära fullt dygnstraktamente för de dygn han vistas utom hemorten och att hans kostnader för enstaka förrättning således inte kommer att täckas av erhållna traktamenten. Utskottet fann att enligt dess mening detta knappast var en önskvärd följd av det nya systemet. Utskottet anförde vidare:

Det är självfallet svårt att på nuvarande stadium mera deciderat yttra sig om de verkningar schablonreglerna kan få på längre sikt. Utskottet är emellertid medvetet om att det på många håll råder missnöje med reglernas utformning, trots att dessa inte trätt i full tillämpning förrän vid årets taxering. Att det är förenat med avsevärda svårigheter att utforma traktamentsbeskattningsregler som tillgodoser både arbetstagare och arbetsgivare säger sig självt. Utskottet är inte berett att nu medverka till ändringar i en lagstiftning om vars tillämpning i praktiken man har så ringa erfarenhet.

Av utskottets skrivning får anses framgå, att utskottet, därest ytterligare erfarenhet skulle visa att schablonreglerna leder till missförhållanden, vore berett att ändra sitt ståndpunktstagande och sålunda föreslå en lagändring. Ytterligare ett år har nu gått, och erfarenheterna under detta år har klart utvisat att reglerna i många fall leder till uppenbara missförhållanden. Särskilt hårt drabbas personer som i sin tjänst ofta har att utföra korttidsförrättningar av detta slag. Sådana tjänstemän drabbas av en icke avsedd extra skattebörd som skapat mycket stark irritation såväl hos arbetsgivare som hos de anställda som drabbas.

Det är därför angeläget att riksdagen nu tar initiativ till en sådan ändring av gällande regler att denna orättvisa undanröjes.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring av gällande anvisningar till kommunalskattelagen att avdrag för extra levnadsomkostnader i samband med korttidsförrättning, som varat mer än en dag, medgives för den faktiska tid förrättningen varat och inte efter antalet övernattningar, samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderlig lagtext.

Stockholm den 26 januari 1966

Birger Lundström